

Èrọ onímúgbòòrò olùwúlò

I Àwọn ọrọ ọlókan ọ jọ kan

A rọ àwọn olùwúlò onímúgbòòrò fí rójútùú àwọn iṣòrò olónkaye bíi idógbá oniyíyàtò tí a ò mó abájáde rẹ lónà aláfiwé.

Ìtésiwájú nínú imò-èrọ kókpútà oní òñkaye jé kí àwọn èrọ kókpútà aláfiwé máa tún síi mó.

Ìmò-èrọ ìtanná alásèfibò ní şókí fún wa ni àñfààní láti máa rọ ojúlówó onímúgbòòrò tí owó ẹ ò sí wón. Àwọn èyà agbègbè tí a ní fí rọ wọn kò pò, tó sì dín iṣòró ipinsíméjì tó lè kù tí a máa ní pèlú iro pèlú àwọn èyà eléyọ. A máa ní lò àwọn èrọ wònyíí nínú àwọn èkà ilésé èrọ ìtanná púpò

1 Àwọn àfidámò èrọ onímúgbòòrò

Àwọn ètò abénu èrọ onímúgbòòrò jọra wọn. Àwọn èrun àyíká iná sílíkíómù ló jé imúdúró àpapò.

Ní ìwólé èrun àyíká a máa rí onímúgbòòrò oniyàtò léyìn ẹ, a máa rí onímúdógbá àtákò, onímúgbòòrò irúfẹ́ tití-fifà ti ní şisé ní ọwó B, gbogbo àwọn àsopò jé tààrà.

Àwọn àfidámò onímúgbòòrò oní yíyàtò

- Ìgbòòrò ẹdofu iná púpò : $\mu_D = \mu \approx 10^5$ dé 10^7
- Àtákò ìwólé tó ga gan-an $R_E \approx 10^5$ dé 10^{12}
- Àtákò ọnà àṣepò tó ga $R_{EMC} \approx 10^3$ dé 10^{12}
- Àtákò ijáde tó kéré gan-an $R_S \approx 10$ dé 500Ω
- Ìdápadà ọnà àṣepò (μ_D / μ_{MC}) tó ga
- Ìdáhùn agbóhunsáfefé kúró ní aláidúró dé agbóhunsáfefé tó ga gan-an : ilópo àlékún lónà fífé òpónà agbóhunsáfefé lè jú 100 Mhz.
- Èrọ onímúgbòòrò máa ní ìwólé méjì + (ìwólé rere) àti - (ìwólé alòdì)
- Àwọn onímúgbòòrò máa ní lò amúnáwa méjì +U àti -U àlópoméjì sí alákójọ ìtanná. A ò níi şàfihàn àwọn wònyíí lórí àwòràn.

2) Àwọn àfidámò àwọn onímúgbòòrò tí a n lò

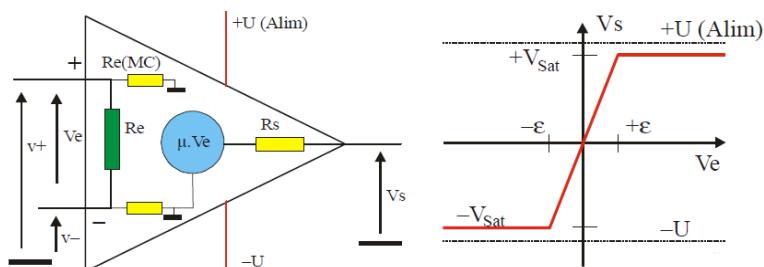
Onímúgbòòrò ni àyká iná ìṣefibò ní şókí tí kò ga jù.

A rọ èyí tó dògba mó $\mu A741c$ pèlú ìṣipòtakò (tránsítò) 24, àtakò 11 àti alákòónú 1.

	$\mu A741c$	TL081c
Àlékún ẹdofu iná	200000	200000
ìgbì ìwolé iná	80 nA	30 pA
Àtakò ìwolé	$2 \cdot 10^6 \Omega$	$10^{12} \Omega$
Agbóhunsáfefé pèlú àlékún = 1	1 Mhz	3 Mhz
Ìyára ìdáhùn	0,5 V/ μ s	0,5 V/ μ s
Ìpele ìwolé	alójúlòdì	TEC alásomó

3) Àwòfisàpèere olùwúlò onímúgbòòrò

A lè lo àwòrànl fí şàfihàn onímúgbòòrò oniyàtò ìwolé pèlú àwọn àtakò.

Àwòrànl

$$V_s = \mu_D (V^+ - V^-) + \frac{1}{2} \mu_{MC} (V^+ + V^-)$$

A rọ àwọn onímúgbòòrò kí alákún alápapò lè kére jù, kí a máa bá a lè gbòòrò àwọn àmì tó wà ní ìwolé méjèjì (ònà àbásopò) t wón sì jé àmì àşàdànù.

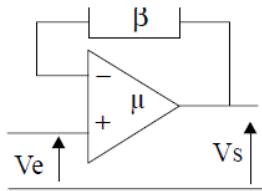
Ìkúnrege àwọn olùmúlò onímúgbòòrò

Ẹdofu iná ijáde lè máa şeyípadà láàrin àwọn èti $+V_{sat}$ àti $-V_{sat}$ (ẹdofu iná ìkúnrege) tí wón sì kére diè sí ẹdofu amúnáwa. Nígbà tí àlékún bá ga gan-an a máa ní ìkúnrege pèlú ẹdofu ìwolé tó kére tan :

$$\text{Pèlú } V_{sat} = 12V \text{ àti } \mu = 10^5 \quad \varepsilon = V^+ - V^- = 0,12 V.$$

II Èrọ onímúgbòòrò olùwúlò pèlú àtakò

1) Àtakò pèlú ẹdofu

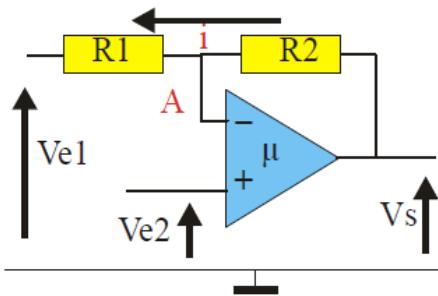
A lo àmì ẹdofu V_E sórí ìwólé +, a sì lo ịdíkù ijáde βV_S tó wà ni ịdójúkọ àmì ìwólé. Pèlú àwọn àsopó àtakò àilágba a máa ri ịdógbà.

$$V_S = \mu V_E = \mu(V_E - \beta V_S) \rightarrow V_S = \mu V_E / (1 + \mu\beta)$$

Nígbà tí μ bá ga gan-an ju β isé ịsípòpadà máa jé $V_S / V_E = 1/\beta$.

ìgbòòrò tí a ní, nígbà tí onímúgbòòrò bá ịsípòpadà máa jé $V_S / V_E = 1/\beta$. Alátakò lọ, èyí máa túmò sí pé ìgbòòrò ẹdofu máa ní ibatàn pèlú isé ịdápadà níkan.

2) Àtakò pèlú ịgbì iná

A so ijáde mó ìwólé òlùyípadà pèlú àtakò R_2

$$V_S = \mu(V_{E2} - V_A)$$

Ìgbì iná tó wà nínú onímúgbòòrò A bá kére tan ($< 1 \mu A$) sí ịgbì iná tó ní gbà inú àtakò R_1 atí R_2 :

$$V_A - V_{E1} = R_1 i = R_1 (V_S - V_{E1}) / (R_1 + R_2)$$

$$\beta = R_1 / (R_1 + R_2)$$

$$V_A - V_{E1} = \beta (V_S - V_{E1})$$

$$\begin{aligned} V_A &= \beta V_S - \beta V_{E1} + V_{E1} \\ &= \beta V_S + (1 - \beta) V_{E1} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 V_S &= \mu(V_{E2} - V_A) \\
 &= \mu V_{E2} - \mu V_A \\
 &= \mu V_{E2} - \mu (\beta V_S + (1 - \beta) V_{E1}) \\
 &= \mu V_{E2} - \mu \beta V_S + (\beta - 1) V_{E1}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 V_S + \mu \beta V_S &= \mu V_{E2} + \mu (\beta - 1) V_{E1} \\
 V_S &= \mu / 1 + \mu \beta (V_{E2} + (\beta - 1) V_{E1}) \\
 V_S &= [V_{E2} - (1 - \beta) V_{E1}] / \beta
 \end{aligned}$$

III Ónà ịsişé onímúgbòòrò olùwúlò

1) Onímúgbòòrò olùwúlò tó dára jù

A yóò sọ wípé onímúgbòòrò kan dára jù nígbà tí ịgbòòrò bá jé àìlópin, tí àtákò ìwólé bá jé àìlópin, tí àtákò ijáde bá kéré tan.

($\mu = \infty$, $Z_e = \infty$, $Z_{EMC}, Z_S = 0$)

Iyorísí

- Nígbà tí ẹdofu iná ijáde jé iye tó ní òpin, ẹdofu ìwólé láti jé òdo
- Nígbà tí àwọn àtakò ìwólé jé àìlópin, àwọn ịgbì iná láti jé òdo

$$V^+ - V^- = e = 0$$

$$t^+ = t^- = 0$$

Nígbà tí ẹdofu iná ìwólé kò bá jé òdo, ẹdofu iná ijáde máa gba òñkaye tó ga jù, Èyí máa fún wa ní ẹdofu ịkúnrege, àwọn ịgbì iná ìwólé máa jé òdo.

$$V_S = +V_{sat} \text{ if } e > 0, \quad V_S = -V_{sat} \text{ if } e < 0 .$$

Èrọ onímúgbòòrò tó dára jù tí a lò pèlú àtákò alòdì máa ní ịsişé ní ịdìmúlè onímúgbòòrò. Àwọn ìwólé rẹ́ máa wà ní ipò agbára kannáà.

Nígbà tí a bá lò ó pèlú àtakò rere, onímúgbòòrò máa ịsişé ní ịdìmúlè ịkúnrege, àwọn ipò agbára ìwólé lè yàtò.

2) Onímúgbòòrò olùwúlò gidi

Ònkaye igeria ìgbòrò onímúgbòrò olùwúlò ní ibatan pèlú agbóhunsáfefé àmì.

Ìgbòrò ò ní ibatan pèlú àtakò iyípo nikan.

Onímúgbòrò ní àwọn amúedofunàmà àti amúìgbìnáwa àṣàdànù tí ní ṣàyípadà ẹdofu iná ijáde.

Fífè ojúnà agbóhunsáfefé ní ààlà tó ní ibatan pèlú ètò iyíwolé onímúgbòrò.

Nitorí àwọn àléébù wònyen, ḥnà iṣiṣé onímúgbòrò gidi yàtò sí onmúgbòrò tó dára jù ní agbègbè ikápá mì ín.

Ìṣòrò tó jemó ònkaye òpin igeria ìgbòrò

$$V_s = \mu / 1 + \mu \beta (V_{E2} - V_{E1} (1 - \beta))$$

Nígbà tí $\mu = \infty \rightarrow V_s = (V_{E2} - V_{E1} (1 - \beta)) / \beta$ a máa ní àṣiṣe ibatan
 $\epsilon = (V_s' - V_s) / V_s = 1 / \mu \beta$

Àpeere

A máa lò àwòrán 7

$$R1 = k\Omega 10 \quad R2 = k\Omega 100$$

Pèlú àwòṣe onídára

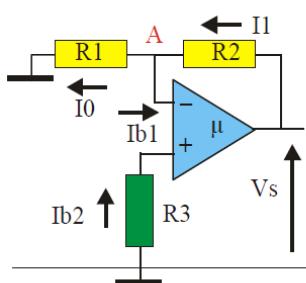
$$A_v = V_s / V_{E1} = -10 \quad \beta = 1/11.$$

$$\mu = 1000 \quad \text{àṣiṣe máa jé } \epsilon = 1 / \mu \beta = 11 \cdot 10^{-3}$$

Àwọn ìṣòrò tó somó gíga igeria iná ìwolé

Lóòótó àwọn igeria iná I_{B1} àti I_{B2} wón ò jé òdo pèlú wón ò tún dógba fún àwọn ìwolé méjèjì.

Nígbà tí a bá wo àwòrán 5, tí onímúgbòrò bá jé ondára jù, ẹdofu máa jé òdo ní ijáde

$$V^+ = -R_3 I_{B2}; \quad I_1 = I_0 + I_{B1}$$

$$(V^+ - V^-) / R_2 = V^- / R_1 + I_{B1}$$

$$V_s / R_2 = V^- / R_2 + V^- / R_1 + I_{B1}$$

$$= V \left(\frac{(R_1 + R_2)}{R_1 * R_2} \right) + I_{B1} / R_2$$

$$= I_{B1} R_2 - \left\{ \frac{(R_1 + R_2)}{R_1} \cdot R_3 I_{B2} \right\}$$

$$V_S = I_{B1} R_2 - \left(\frac{(R_1 + R_2)}{R_1 * R_2} \right) \left(\frac{R_1 * R_2}{R_1 + R_2} I_{B2} \right)$$

$$V_S = I_{B1} R_2 - R_2 I_{B2}$$

Ìdáhùn sí ònà agbóhunsáfefé

A lè ròronuwòye pé onímúgbòòrò olùwúlò máa n̄ sişé bíi èro ìpele àkókó tí ìgé agbóhunsáfefé rẹ́ kére tí ó sì súnmó 10 Hz tí ilópo GB (ìgbòòrò-ojúnà) ní ìyíwólé ètò rẹ́ jé aláìseyípadà;

Ní ifiwéra àkókó a lè sọ wípé ìgbòòrò

$$\mu = A / (1+j.f/f_c)$$

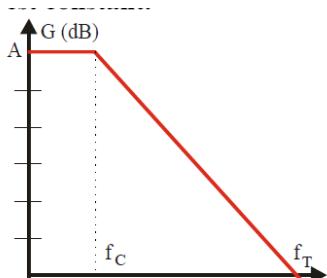
A jé ìgbòòrò aláidúró tí f_c sì jé agbóhunsáfefé ìgé, nígbà tí a bá koja f_c ìgbòòrò máa dínkù ní ogun, ogun, ní méwàá, méwàá. Ó

máa padà wá dógba sí 1, tí agbóhunsáfefé bá jé f_T tí òñkaye dógba mó GB.

A lè şafikún àwọn ẹka sórí àwọn onímúgbòòrò mì-ín láti ìta wá fí mú wọn sişé bó ẹ se tọ àti bó ẹ se yẹ (Slew rate ní gẹ́èsì). Nìkan mì ín tó tún ẹ se pàtákì ni ìgbà iló sókè tí ó ní ibatan pèlú ìyara ìdáhùn ijáde sí ìyípadà òjìjì edófu iná ìwólé tí ìdíwòn jé $V/\mu s$.

Àwòse olùwúlò onímúgbòòrò tó dára jù máa tẹ wa lórùn nígbà tí òñkaye ìgbòòrò ní ònà ìsişé aláidárá jù ìsişé lónà àtákò lọ gan-an ni agbóhunsáfefé isàlè. Nígbà tí àwọn ètò wònyen kò bá ẹ se déédéé, a máa tún lò àyíká iná pèlú ìgbòòrò ti ìdógba.

A máa şayèwò àwọn ònà gbogbo tí a lè gba fí lò onímúgbòòrò tó dára jù láti fí mó iṣé iṣipòpadà. A máa lò ìdógba (1), àmọ́ iṣírò tààrà tún rorùn.

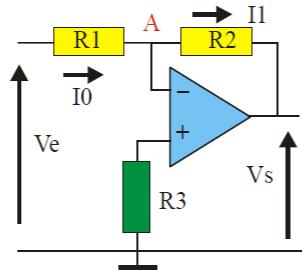

4 Ilò ìwólé àìjéolùyípadà

▪ Olùlópo

A máa lò àmì tí a fé yípadà sórí ìwolé + láti şèdínkù ìgbì iná ìwolé, a máa şàfíkún $R_0 = R_1 // R_2$ tí ó dára jù, nígbà tí ìgbì iná bá jé òdo a òníí kà á kún $V^+ = V_E$.

Nígbà tí àtakò bá jé alòdì a lè kọ $V^+ = V^- = V_E$

$$VA = \frac{\frac{Vs}{R2} + \frac{0}{R1}}{\frac{1}{R2} + \frac{1}{R1}} = VE$$

$$Vs = \left(1 + \frac{R2}{R1} \right) \cdot V_E$$

Ìgbòòrò jé òñkaye rere tí ó sì jù 1 lọ.

nígbà tí ẹdofu iná V_E bá ga jù, ikúnrege máa wáyé, idógba $V_s < V_{sat}$ ò jé bẹè mó.

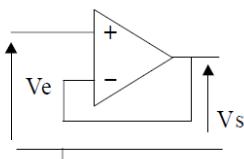
➤ Agbóhunsáfefé ìwolé láti kére sí agbóhunsáfefé ààlà tó jemó ìgbòòrò.

Bíi àpẹ́rẹ́ onímúgbòòrò onílópo tí fífè ojúnà agbóhunsáfefé jé Mhz 20 tí R_2/R_1 jé 100, ègé agbóhunsáfefé máa wà ni agbègbè Khz 200.

▪ Àyíka oníatèlé

A so ìjáde mó ìwolé olùyípadà

$$\epsilon = V^+ - V^- = 0 \quad V_E = V^+ = V^-$$

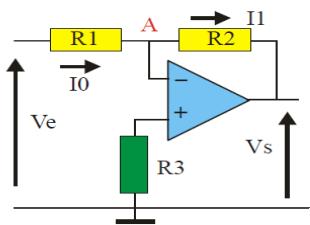
$$V_s = V_E$$

Nígbà tí a bá şayèwò àwòrán yií, a máa rò pé kò wúlò, àmò a máa rí àtákò ìwolé ga gan-an. Èyí túmò sí pé ijáde ò yø agbára ìwolé kan kù, kò sì şeyípadà àyíká ìwolé. A lè sọ pé àgbékálè àyíka amúbádögba àtákò léyø kan.

5 Ìmúlò ìwolé olùyípadà

5.1 olùlópo

Látí şatunse àwọn àléébù ìgbì iná ìwolé, a máa so ìwolé mó alákójopò ìtanná pèlú àtákò $R_3 = R_1 // R_2$ ìgbì iná tí ní gbanu e kére tan, ipò agbára ìwolé + jé ti àkójopò ìtanná tí ó jé 0. Ìpò agbára ojúàmì A jé òdo tí ó sì wà bii àkójopò ìtanná ni aláfójúnuwò.

$$I_1 = (V_A - V_S) \cdot R_2 \quad I_0 = (V_E - V_A) / R_1$$

$$I_0 = I_1$$

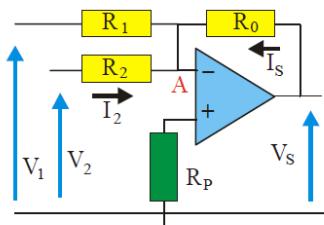
$$I_1 = -V_S / R_2 \quad I_0 = -V_E / R_1$$

$$-\frac{V_S}{R_2} = \frac{V_E}{R_1} \quad V_S = -\frac{R_2}{R_1} V_E$$

$$V_S = -\frac{R_2}{R_1} V_E$$

Ìgbòòrò jé alòdì, iyípadà ìpele tí ó wà láarin ìwolé ati ijáde sínúsídálì. Ngbà tí ìgbì iná bá jé I_0 àtákò ìwolé jé R_1 .

5.2 Aláfikún

Nígbà tí onímúgbòòrò bá jé èyí tó dára ìgbì iná inú R_p máa jé òdo tí $V^+ = V^- = 0$

A şàgbékálè idögba

$$I_S = (V_S - V_A) / R_0$$

$$I_1 = (V_1 - V_A) / R_1 \quad I_2 = (V_2 - V_A) / R_2$$

$$\sum IA = 0$$

$$\frac{Vs}{R_0} + \frac{V1}{R1} + \frac{V2}{R2} = 0$$

$$V_s = -R_0 \left(\frac{V1}{R1} + \frac{V2}{R2} \right)$$

Nígbà tí $R_1 = R_2 = R_0$

$$V_s = -R_0 \left(\frac{V1+V2}{R0} \right)$$

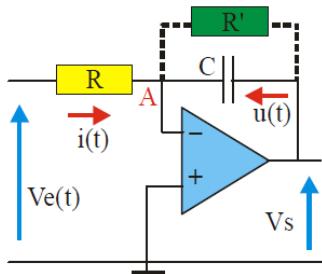
$$V_s = - (V_1 + V_2)$$

Látí shéntùntò àwọn àléébù ìgbè iná a á gbà yín nímòràn kí ẹ so alájéòlùyípadà mó àtákò $R_p = (R_1 // R_2 // R_0)$.

5.3 Gbòngbò tó dára jù

Àmì ìwolé jé $V_E(t)$ nínú àwòṣe tó dára jù $V_A = 0$; èyí tó túmò sí pé

$$i(t) = V_E(t)/R$$

$$i(t) = -C \frac{dV_s}{dt}$$

$$\frac{dV_s}{dt} = -\frac{1}{RC} V_E$$

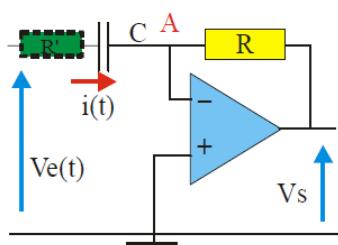
Ní ḥonà gbòngbò a máa rí

$$V_s = K - \frac{1}{RC} \int_0^t V_E(\theta) d\theta$$

Àmó agbékale yì kií ṣisé dáadáa : ìgbì kékere ìwolé onímúgbòòrò máa ní ṣedá edofu tó sì wọnú gbòngbò. Ìjáde máa kúnrege nítorí alákòónú máa kó ìtanná jọ, Látí fí ní ìtélórùn Gbòngbò a lè so alákòónú mó àtakò R lónà pògbà kí àwọn ìtanná lè máa koja, àtakò yíí láti ga kó máa fí di gbòngbò lówó, kí gíga máa sì tún pò jù kó máa fí ṣisé rẹ. $R = \Omega 10$.

5.4 Alátúpalè tó dára jù

Nígbà tí a bá ṣèparo alákòónú àti àtakò alátúpalè máa wáyé.

$$i(t) = \frac{dQ(t)}{dt} = C \frac{dV_E(t)}{dt}$$

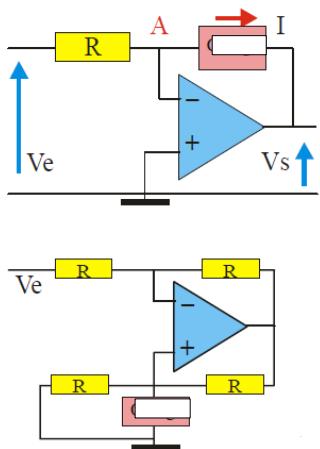
$$V^- (t) = -Ri(t)$$

$$V_s(t) = -RC \frac{dV_E(t)}{dt}$$

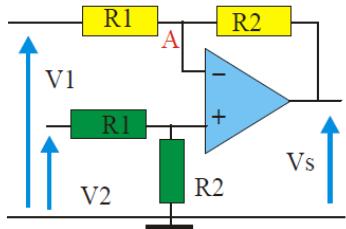
Èyí túmò sí pé

Ędofu iná ìbámu pèlú àtupalè ędofu iná ìwolé. A máa yan R àti C lónà tó jemó àmì ìwolé láti ní ighbòòrò tó wà láarin 0.1 àti 10. Àgbékalè yií ò bikítá fún àtupalè, àmò ó máa şe bii èyí tí ní fisíwájú fiséyin ní gga agbóhunsáfefé. Láti şàtúnse e, a lè şefibò àtakò R' ní ònà àtòtèlé pèlú alákòónú ($R' < R/10$) tí á şedíkù ighbòòrò, nígbà tí agbóhunsáfefé bá ga, t á jé kí ifisíwásèyìn şeé şe.

5.5 Oniyípadà ędofu iná-ìgbì iná

6 Onímúgbòòrò oniyatò

Nítorí ìṣòrò ìkúnrege à ò lè lo onímúgbòòrò tààrà bíí olùmúlò onígbòòrò oniyatò. A maa sábà lò àwòrán 16.

Nígbà tí ìwolé ò bá lò ìgbì iná kan alájéolùyípadà R1 àti R2 maa jé olùpin ẹdẹfu iná ịdárajù fún ẹdofu iná V_2 :

$$I_0 = \frac{V_2}{R_1 + R_2}$$

$$V^+ = \frac{R_2 V_2}{R_1 + R_2}$$

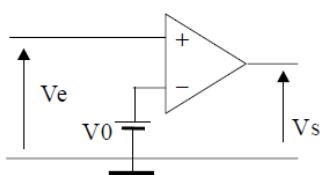
$$I = \frac{Vs - V^- - \frac{V_2}{R_2}}{R_2} = \frac{V^- - V_1}{R_1}$$

$$\begin{aligned} Vs - V^- &= R_2 / R_1 (V^- - V_1) \\ Vs - V^- &= R_2 / R_1 (V^- - V_1) + V^- \\ &= (-R_2 / R_1) V_1 + ((R_2 / R_1) + 1) V^- \\ &= (-R_2 / R_1) V_1 + ((R_2 + R_1) / R_1) V^- \\ &= (-R_2 / R_1) V_1 + V_2 R_2 \\ &= (-R_2 / R_1) V_1 + (R_2 / R_1) V_2 \end{aligned}$$

$$Vs = R_2 / R_1 (V_2 - V_1)$$

7 Onímúgbòòrò olùwúlò ní ịdímúlè ìkúnrege

7.1 Aláfiwé lasan

Nígbà t a bá ròronuwòye lórí onímúgbòòrò tí ìwolé wà lórí ẹdofu, a sì tún mó pé

$$V_s = \mu(V^+ - V^-)$$

Ìkúnrege ga $\mu > 10^5$.

Pèlú iyàtò díè láarin ẹdofu iná V^+ àti V^- ìkúnrege ní ijáde máa wáyé :

$$V^+ > V^- \rightarrow V_s = V_{sat} \approx +U, \text{ nígbà tí}$$

$$V^+ < V^- \rightarrow V_s = V_{sat} \approx -U$$

Nígbà tí àwọn ìwolé kò bá ti dógba, tábí kí wón yàtò lónà ikéretan ijáde máa kúnrege.

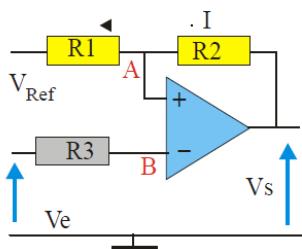
Ìyàtò láarin àwọn ẹdofu iná ìkúnrege, ẹdofu rere àti alòdì ní ibatan pèlú ètò abénu onímúgbòòrò oluwúlò. Ìyàtò yì kére débi tí a ò níí ka wón kún mó. Bí ẹdofu iná bá ga jù V_0 t a dábà tábí tó bá kére síí, ipò agbára ijáde máa jé $\pm U$. A máa n lò aláfiwé fún nñkan tó pò bíi èrø idári.

Nígbà tí àmì ayùn bá şèdá ẹdofu iná, a máa so èrø idári mó onímúgbòòrò. A rø àwọn onímúgbòòrò àníkànṣe fún àwọn işé wònyíí.

7.2 Aláfiwé oniyípadà àidúró tábí Trigger Schmitt

V_{ref} jé ẹdofu iná alàìseyípadà tí ó sì dúró gégé bíi atókasí.

A so ijáde mó ìwolé aláijéolùypadà.

$$I = (V_s - V_{ref})(R_1 + R_2)$$

$$V_A = V_{ref} + R_1 I$$

$$V_A = V_{ref} + R_1 \frac{V_s - V_{ref}}{R_1 + R_2}$$

A máa şèyípadà V_E láti òñkaye alòdì, ní ibérè a máa ní $V_s = +U$.

$$V^+ = V_A = V_{\text{Ref}} + (U - V_{\text{Ref}}) \cdot R_1 / (R_1 + R_2).$$

Nígbà tí ipò agbára B bá ju ti A lọ, ẹdofu iná ijáde máa di $-U$. Èyí túmò sí pé ẹdofu V_1 tó je ààlà ti àgbékalè máa şèpopadà.

$$V_1 = V_{\text{Ref}} + (U - V_{\text{Ref}}) \cdot R_1 / (R_1 + R_2).$$

A máa wá şèdínkù V_E láti òñkaye rere kan.

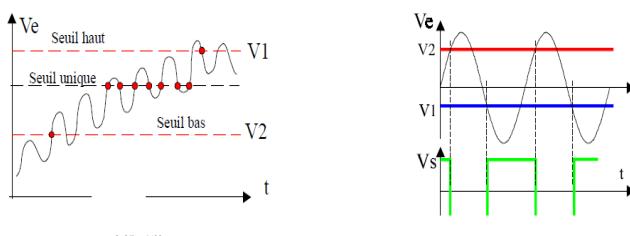
$$\text{Níbèrè } V_s = -U$$

Bíí tátèyìn wá àgbékalè máa şipòpadà fún ẹdofu iná ààlà $V_2 \neq V_1$

$$V_1 = V_{\text{Ref}} + (U - V_{\text{Ref}}) \cdot R_1 / (R_1 + R_2).$$

Nígbà tí àwọn ẹdofu iṣipòpadà yàtò, a máa sọ wípé àgbékalè şàfihàn oniyípadà àidúró.

Àwon ìwúlò

Pèlú aláfiwé làsan nígbà tí ẹdofu ìwolé bá ní şayípadà àgbékalè máa şesipopadà ní emélòo kan kó tó wa dúró sítò kan.

Pèlú aláfiwé oniyípadà àidúró, àgbékalè kií fisiwáséyìn tí iyàtò láarin àwọn èbúté ju gíga jù àwọn iyípadà àmì ìwolé.

Nígbà tí ẹdofu iná ìwolé je àmì onísínúsì, tí gíga jù sì pò tó ẹdofu iná ijáde máa je àmì onígunmérin.

Ìgbònriùlòpò àidúrósinsin

A máa şàgbékalè àyíka iná àwòrán 21 tí R_2 máa şafibò idáhùn lónírere. Èyí túmò sí pé onímúgbòòrò ní şisé lónà idimulè tó kúnregé.

Ònà lísé

Nígbà tí $V_A > V_B$, a máa ní $V_s = +U$, alákòónú máa gba agbára idijo itanná láti ara R_3 , agbára iná B máa lọ sókè tití a máa fi dé òñkaye V_A (R_1 àti R_2 je afará onípin) nígbà yen àgbékalè máa yípòpadà a máa ní $V_s = -U$ agbára ipò A máa lòdì, a máa ní $V_A < V_B$ alákòónú máa şedàslè itanná gbanu R_3 , V_B máa dínkù tí tí a máa fi dé kére sí V_A àgbékalè máa tún yípòpadà, àgbékalè máa je alálòbò

láarin àwọn ịpò àìlédúrósinsin pèlú tó n ibatan pèlú àwọn òṅkaye àwọn èkà àyíká iná.

Ìṣíró ığbà

A gbà pé $V_S = +U$ níbèrè

$$V_A = V_S \cdot R_1 / (R_1 + R_2) \quad (a)$$

$$R_3 \cdot I' = V_S - V_B = R_3 \cdot C \cdot d(V_B) / dt \quad (b)$$

Àbájáde ịdógbà (b) lápàpò ni :

$$V_B = K \cdot \exp(-t/\tau) \text{ avec } \tau = R_3 C$$

Àbájáde ànìkànṣe ni :

$$V_B = V_S = +U$$

Àbájáde lápàpò jé :

$$V_B = +U + K \cdot \exp(-t/\tau)$$

Àkókó tí àgbékalè sípòpadà ni a máa mú bíi ịpìlè ığbà, ní $t=0$ a máa ní

$$V_B(0) = -V_A = -U \cdot R_1 / (R_1 + R_2)$$

$$K = V_B(0) - U = -U \cdot [1 + R_1 / (R_1 + R_2)] = -U \cdot (2 \cdot R_1 + R_2) / (R_1 + R_2)$$

$$V_B = U - U \frac{2R_1 + R_2}{R_1 + R_2} e^{-\frac{t}{\tau}}$$

$$\text{En } t = 0 : V_B = -U \cdot R_1 / (R_1 + R_2); \quad V_B \text{ máa lọ sókè dé } t = t_i = T/2$$

$$V_B = +U \cdot R_1 / (R_1 + R_2)$$

$$U \cdot R_1 / (R_1 + R_2) = U - U \cdot [(2 \cdot R_1 + R_2) / (R_1 + R_2)] \cdot \exp(-t_i/\tau)$$

$$[(2 \cdot R_1 + R_2) / (R_1 + R_2)] \cdot \exp(-t_i/\tau) = R_2 / (R_1 + R_2)$$

$$(2 \cdot R_1 + R_2) \cdot \exp(-t_i/\tau) = R_2 \Rightarrow \exp(t_i/\tau) = 1 + 2 \cdot R_1 / R_2$$

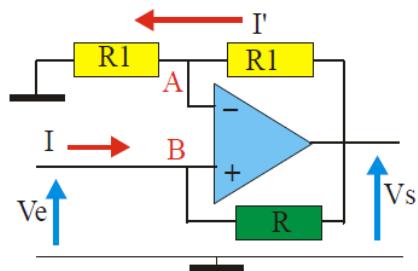
$$t_i = \tau \cdot \ln(1 + 2 \cdot R_1 / R_2)$$

Ìgbà máa jé :

$$T = 2R_3C \cdot \ln\left(1 + \frac{2R_1}{R_2}\right)$$

8 Aṣàfijọra àtákò

Àtakò alòdì

$$V_E - V_S = RI$$

$$V_E = V^+ = V^- = R_1 I'$$

$$V_S = 2 V_E$$

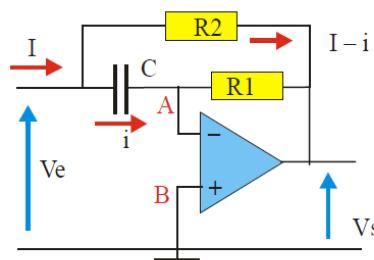
$$RI = V_E - V_S = V_E - 2V_E = -V_E$$

$$V_E = -RI$$

Àtakò àyíká jé $-R$, èyí túmò sí pé àyíká n fún agbékale tó somó ni agbára. Àtakò adajú máa lo agbára.

8.2 Olùlopo àlákòónú

È jé ká sọ pé onímúgbòòrò jé èyí tó dára jù:

$$V_A = V_B = 0$$

$$V_E = i/jC \omega \quad V_S = -R_1.i$$

$$V_C = -iR_1.C \omega .V_E$$

$$\text{Lè plus : } V_E - V_S = R_2.(I - i)$$

Ònàkaye igbiná ìwolé jé :

$$I = i + (I - i) = jC\omega V_E + (V_E - V_S)/R_2$$

$$I = jC\omega V_E + V_E/R_2 + jR_1.C \omega V_E/R_2$$

$$I = V_E \cdot \left(\frac{1}{R_2} + jC\omega \left(1 + \frac{R_1}{R_2} \right) \right)$$

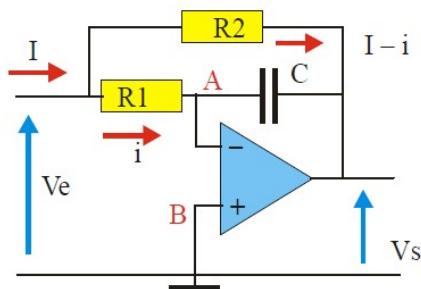
Èyí máa fún wa ni ònkaye igbásara:

$$Y_E = \frac{1}{R_2} + jC\omega \left(1 + \frac{R_1}{R_2} \right)$$

Àyíká yì dógba mó àtákò R_2 ní ìpògbà pèlú alákòónú tí akòónú jé
 $C' = C \cdot (1 + R_2/R_1)$. Àyíká máa fún wa ni àñfaàní láti ʂàfijøra alákòónú tí òñkaye ga jù.

8.3 ɿsàfijøra àmúše ọ̀fà

Ní àfiwé àgbékalè tí a lò síwajú, àwọn C àti R_1 máa gbàyè ara wọn,

$$V_A = V_B = 0$$

$$I = i + (I - i)$$

$$V_E = R_1 \cdot i \quad V_S = -i/jC\omega$$

$$V_S = -V_E/jC\omega R_1$$

$$V_E - V_S = R_2 \cdot (I - i)$$

$$I = i + (I - i) = V_E/R_1 + (V_E - V_S)/R_2$$

Òñkaye ìgbì iná máa jé :

$$I = V_E \left(\frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \frac{1}{jC\omega R_1 R_2} \right)$$

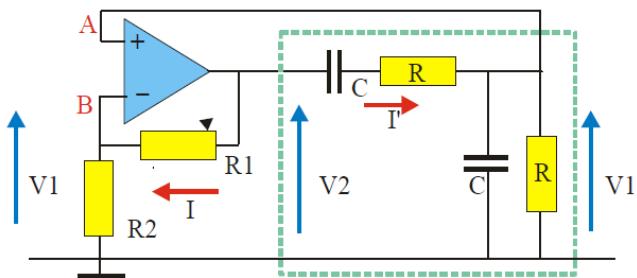
Òñkaye àgbàsara dógba mó:

$$Y_E = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \frac{1}{jC\omega R_1 R_2} = \frac{1}{r} + \frac{1}{jL\omega}$$

Àyíká yií dógba mó $r = (R_1//R_2)$ tó sì wà ní ìpògbà àmúše ọ̀fà.

$L = C \cdot R_1 R_2$ tí òñkaye ga jù pèlú alákòónú.

8.4 Ìgbònrìrì oní afárá Wien

$$V_2 = \left(R + \frac{1}{jC\omega} + \frac{R}{1+jRC\omega} \right) I' \quad V_1 = \frac{R \cdot I'}{1+jC\omega R}$$

$$\frac{V_2}{V_1} = \frac{\frac{R}{jC\omega} + \frac{R}{1+jC\omega R}}{\frac{R}{1+jC\omega R}} = \frac{\frac{1+jC\omega R}{jC\omega} + \frac{R}{1+jC\omega R}}{\frac{R}{1+jC\omega R}}$$

$$\boxed{\frac{V_2}{V_1} = \frac{1 - R^2 C^2 \omega^2 + 3jRC\omega}{jRC\omega}}$$

Àtákò ìwolé té so mó C tó wà lónà àfiwé pèlú R jé :

$$: Z = R/(1 + jR.C.\omega)$$

$$V_1 = R_2 \cdot I \quad V_2 = (R_1 + R_2) \cdot I \quad \Rightarrow \quad V_2/V_1 = (R_1 + R_2)/R_2$$

A gbà pé ẹdofu iná sínúsóídàlí wáyé nínú àyíká ní èbùté.

Ìfasíwáséyìn máa wáyé nígbà tí a bá ní ìdógba yíí :

$$\frac{R_2 + R_1}{R_2} = \frac{1 - R^2 C^2 \omega^2 + jRC\omega}{jRC\omega} = 3 + \frac{1 - R^2 C^2 \omega^2}{jRC\omega}$$

Nígbà tí a bá şàdámò èkà rere àti èkà àfinuwò a máa rí.

$$R_1 = 2.R_2 \text{ et } (1 - R^2 C^2 \omega^2) = 0$$

Nígbà tí ètò 1° bá dógba àgbékalè máa fàsíwáséyìn pèlú ìwúwosí $\omega = 1/RC$.

Nígbà tí igaòòrò kò bá tó ifàsíwáséyìn máa dûró, tó bá pòjù, ikúnèege máa wáyé. Nígbàgbogbo a máa n̄ lo fún àtakò R2, idá-ipilè ti kií se tàràrà, tí agbára àtakò yií máa l̄o sókè pèlú igaòì iná tí n̄ gbanú r̄e, láti f̄i jé kí igaòòrò dûrósinsin, igaòì iná i máa kí V2 máa dínkù.

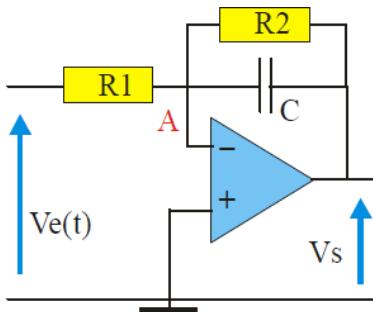
9 Àwọn asẹ aşışé

Àwọn àyíká iná tí a şàgbékalè wọn, tí wọn sì jé oníhàmèjì máa n̄ dín agbára àwọn àmì kù.

Ìmúlò àwọn onímúgbòòrò olùwúlò máa n̄ fún wa ni ànfààní láti r̄o àwọn asẹ RC aşışé, tí àwọn àfidámò wọn sì dógba mó àwọn asẹ LC aláìsishé.

Àwọn asẹ wà lópòlópò, tí a sì tò lésesé pèlú işé isípòpadà :

Asẹ Butterworth, Tchebychev, Bessel. Àwọn ojógbón kòwé púpò lé wọn lórí, a máa şayèwò wọn nínú àwọn apeere mélòó kan.

Apeere àwọn asẹ ipele àkókó nígbà tí Zc bá jé àtakò afinuwò alákòónú, Z2 sì jé alákòónútí n̄ so ojú àmì A mó ijáde.

$$Z_2 = R_2 Z_C / (R_2 + Z_C) = R_2 (1 + j R_2 C \omega)$$